

# ES II klarer nu også svagt lys

H.S. de Kue

**Pentax ES II er en ny udførelse af den automatiske spejlrefleks ES, der kom i handelen lige før photokina 1972. Den har elektronisk lukker, der automatisk styrer eksponeringstiden efter de skiftende lysforhold, efter at fotografen selv har valgt blænden. Fabrikken nævner tre nyheder: lukkertider op til 8 hele sekunder kan aflæses i søgeren, søgerokularet kan lukkes indefra og der er kommet en selvudløser. Men den største forbedring ligger efter min mening i det ændrede elektroniske kredsløb, der nu også klarer svagt lys uden vanskeligheder.**

## Svagt lys

Lysmåleren slukker automatisk efter hver eneste optagelse. Det vil sige, at den starter på en frisk, hver gang man trykker på udløserknappen. I almindeligt kraftigt lys sker dette lynhurtigt, men i svagt lys var det med ES-modellen nødvendigt, lige at tøve et øjeblik med delvis indtrykket udløserknap. Trykkede man for hurtigt helt i bund, så fik man en forkert eksponeringstid. I den nye ES II er denne vanskelighed fjernet. Ligemeget, om man straks trykker udløseren i bund eller om man lige venter, for at aflæse lukkertiden i søgeren, vil eksponeringstiden blive præcis den samme.

## Selvudløser

ES II-modellens selvudløser ligner ved første øjekast de fleste andre. Man spænder et fjederværk, ved at dreje på en arm på forsiden af kamerahuset.

Det normale er, at man ikke kan stoppe selvudløseren, når den engang er startet. Men Pentax ES II har en snedig mekanisme, hvormed man kan stoppe urværket, hvis man ønsker det.

Pentax ES havde i sin første udførelse slet ingen selvudløser, fordi der ikke var plads til den på grund af det store batteri. For at give plads til selvudløseren, har man nu erstattet det store batteri med 4 små batterier, der sidder lige under objektivfatningen.

## Søgerokularet

I et spejlreflekskamera, hvor lyset måles af et par CdS-celler i prismsøgeren, er der ved stativoptagelser risiko for, at der kommer falsk lys ind igennem søgerokularet. Ved frihåndsoptagelser er søgeren så godt som lukket, fordi fotografen har sit ansigt tæt på okularet. Men ved stativoptagelser kan sollyset skinne direkte ind på CdS-cellerne.

Da cellerne i Pentax ES styrer lukkertiden, vil det falske lys, ændre lukkertiden og man ville få et undereksponeret billede.

Allerede ved den første Pentax ES har man tænkt på dette problem. Dengang leverede man et løst dæksel som tilbehør, til at sætte på okularet ved stativoptagelser. Men som det går, sådan et lille dæksel bliver nemt væk.

Derfor har den nye Pentax ES II en indvendig »skydedør«, der lukker for alt uvedkommende lys. Denne skydedør betjenes af lukkertidsknappen, der fra markeringen Auto skal drejes videre til en firkant, der symboliserer det lukkede vindue.

Fra disse to automatiske indstillinger kan lukkertidsknappen uden spærre drejes videre til de mekaniske lukkertider 1/1000 - 1/60 sek. Lysmåleren er ved disse lukkertider koblet ud.

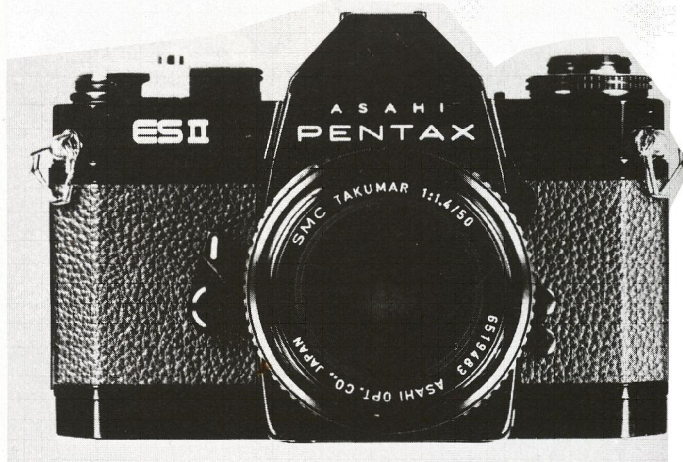
## Automatisk med alle objektiver

Den elektroniske lukker er først og fremmest beregnet til at køre med de multicoatede SMC-objektiver, der nu har været i handelen i et par år. Ikke på grund af coatingen, men fordi Pentax objektiverne fra og med SMC-serien fik en blændesimulator. Denne informerer lysmåleren om, hvor mange blændetrin objektivet springblænde vil hoppe ned, i det øjeblik, man trykker på udløseren. (Blændesimulatoren er udførligt omtalt i februar '74, side 13, spalte 2).

Da Pentax ES kom på markedet, var der millioner af Pentax objektiver uden blændesimulator ude hos kunderne. Derfor sørgede man for, at ejere af disse ældre objektiver også kunne få glæde af den automatiske lukker.

Dette klares ganske enkelt ved at trykke en knap på kamerahuset i pilens retning (d.v.s. opefter), hvormed man blokerer springblænden. Nu ser lysmåleren præcis det samme lys, som billedet vil blive taget med. Dermed er blændesimulatoren gjort overflødig.

En fortrinlig løsning, også for de mange »fremmede« springblænde-



2



3

objektiver med 42 mm standardgevind.

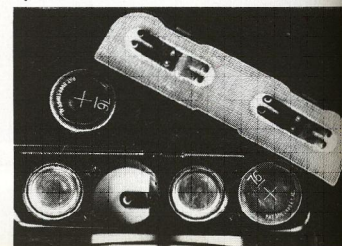
## Nærmåling ved modlyspotrætter og lignende

Ved kameraer, der har totalmåling af de samlede lysindtryk fra hele søgeretskiven, er man sommetider nødt til at tage en nærmåling, tæt på motivet. Det gør man for at udelukke alt uvedkommende baggrundslys udenom selve motivet. Denne situation kender man godt fra et modlyspotræt mod en lysere baggrund. Og man kender lige det modsatte tilfælde, nemlig en artist under en spotlight på en scene, mens lysmåleren ser masser af mørkt udenom motivet.

Pentax giver fotografen to muligheder. Den ene er, at man måler lyset tæt på motivet, aflæser lukkertiden i søgeren og indstiller den som »mekanisk« tid, der kan aflæses på lukkertidsknappen ovenpå kamerahuset.

Den anden mulighed er, at man drejer på en indstillingsring, hvormed man ændrer lukkertiden op eller ned, fra 1/2 x til 4 x den automatiske lukkertid. D.v.s. selv om baggrundslyset har flyttet lukkertiden væk fra det rigtige tal (som man har fundet ved nærmålingen), kan lukkertiden bringes tilbage til den korrekte værdi.

4



# Spotmatic F - den længe ventede

Asahi har ventet længe med at lave denne spejlrefleks med lysmåling ved fuld blænderåbning. Mens de fleste konkurrerende mærker allerede havde lysmåling ved fuld blænde, målte Spotmatic stadigvæk ved arbejdsblænde. Men nu er den længe ventede Spotmatic F kommet i handelen.

## Måling ved fuld blænderåbning

Hvor vigtigt man finder lysmålingen ved fuld blænde, afhænger lidt af, hvad man oftest fotograferer med. Kører man med sort/hvide film, er de gamle Spotmatic-modeller fuldt tilstrækkelige, fordi man jo ikke står og måler lyset hele tiden.

Men gælder det farvelysbilledfilm og er man vant til at fotograferer under mange forskellige, også hurtigt skiftende lysforhold, så er fuld-blænde-målingen et stort plus.

I stedet for at man hver gang skal trykke nedblændingsknappen op, for at måle lyset, virker lysmåleren hele tiden. Man behøver bare at kaste et hurtigt blik på viseren i søgeren, for at se, om man skal flytte på indstillingen eller ej.

Ændrer lyset sig bare et halvt blændetrin, så giver dette et tydeligt udslag på viseren. Og Pentax objektiverne har klik for hvert halve blændetrin, så eksponeringen kan indstilles meget præcist.

## Stort udvalg af tilbehør

En ting, der ofte skubber kraftigt til anskaffelse af det ene eller andet kameramærke, er udvalget af objektiver og andet tilbehør.

Pentax har et 17 mm fiskeøje (som vi testede med fine resultater i juni '71), vidvinkelobjektiver fra 20 til 35 mm, bl.a. 35 mm/ f:2. Der er normaloptik med lysstyrke 1,4 - 1,8 - 2,0. Teleoptik fra 85 til 1000 mm, med bl.a. 135 mm/ f:2,5 - 200 mm/ f:4 - 300 mm/ f:4 - 400 mm/ f:5,6 - og 500 mm/ f:4,5. Til og med 300 mm har objektiverne springblænde.

De fleste objektiver mellem 28 og 150 mm har samme filtergevindstørrelse, nemlig 49 mm.

Der er en meget fin zoom 85 - 210 mm, der i udenlandske objektivetest fik meget høje karakterer, side om side med Nikon 80 - 200 mm. Kun er det synd, at Takumar 85 - 210 mm ikke har blændesimulator.

Der er 4-linsede makroobjektiver på 50 mm og 5-linsede på 100 mm brændvidde. Denne sidste fås i to udførelser, nemlig enten som objektivehovede til at sætte på en bælg, eller med snekke fra uendelig til 45 cm (afbildningsmålestok 1:2).

## Et genialt UV-filter

En lille ting, der bør nævnes særskilt, er et snedigt udtænkt UV-filter, der er udformet sådan, at der er mindst mulig risiko for uønskede reflekser. I stedet for et almindeligt planslebet filter har Pentax et buet filter (konveks på ydersiden, konkav på indersiden). Vi viser en lille skitse med strålegangen, hentet fra brugsanvisningen.

Man ser tydeligt, at det uønskede lys ikke havner på filmen, når man bruger det buede filter.

Hermed får vi endnu en gang bevis for, at det ikke er coatingen, der bestemmer risikoen for reflekser, men at det kommer an på udformningen af linse-elementerne og deres indbyrdes placering. I denne henseende må vi betragte UV-filteret som forreste linse-element.

Dette Pentax »ghostless« UV-filter har gevindstørrelse 49 x 0,75 mm og kan derfor også anvendes på tal-løse andre kameraer og objektiver.

Vi må håbe, at Pentax en dag beslutter, også at lave sine øvrige filtre (gul, orange, rød, grøn, polfilter og diverse korrektionsfiltre for farvefotografering) i denne buede udførelse. ■

1 Pentax ES II, automatisk spejlrefleks med elektronisk lukker 1/1000 - 8 sek. i ny udførelse.

2 Pentax Spotmatic F, spejlrefleks med lysmåling gennem objektivet ved fuld blændeåbning.

3 5-linset 100 mm makroobjektiv med snekke fra uendelig til 45 cm, dvs. til afbildningsmålestok 1:2. Man kan komme endnu tættere på ved hjælp af mellemringe.

4 Pentax ES II har 4 små batterier siddende under objektivfatningen.

5 Pentax ES II har en selvudløser, der kan stoppes og startes påny.

6 Pentax ES II har en særlig mærkning på lukkertidsknappen, hvormed man kan lukke søgerokularet.

7 Sådan undgår man uønskede reflekser i UV-filteret. Skitsen er hentet fra brugsanvisningen.

8 Pentax Spotmatic F.

9 Pentax ES II.

